

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Facultat de Ciències
de l'Educació i Psicologia

ENSENYAMENT DE MESTRES
EDUCACIÓ INFANTIL

TREBALL DE FI DE GRAU

TRADICIONS CATALANES AL SEGON CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL

Aguilar Giménez, Marina (marina.aguilar@estudiants.urv.cat)

Tutor de la Facultat: Ricard Ramírez Merlos

31 de maig de 2023

Grau d'Educació Infantil

Universitat Rovira i Virgili - Seu Baix Penedès

Agraïments

M'agradaria començar agraint a la meva família, la qual ha estat recolzant-me i ajudant-me durant tot el procés d'elaboració del treball. La que ha suportat moments d'estrès, tristesa i alegria i ha sabut emputjar-me per tirar endavant i no rendir-me. Tanmateix, agrair a la meva parella, la qual ha estat acompanyant-me i donant-me suport en el procés d'investigació.

A les dues escoles on he realitzat els pràcticums, per obrir-me les portes i aconseguir que em sentís una més de l'equip. A l'Anna, la meva tutora de l'escola del pràcticum II per ajudar-me a saber quina investigació volia portar a terme, per ajudar-me, ensenyar-me i compartir una de les professions més boniques del món.

Al meu tutor, Ricard Ramírez Merlos, per guiar-me, ajudar-me i indicar-me en tot moment el camí que havia de seguir durant aquest procés d'investigació.

Finalment, agrair a totes les persones que han col·laborat en aquest treball de fi de grau, en concret, als entrevistats i entrevistades per la meva recollida de dades, sense ells aquest treball no hagués sigut possible.

Moltes gràcies.

Resum

➤ Català

Quan es parla d'educació en la societat actual es té molt clar i és evident que assignatures com la lectoescriptura, les matemàtiques, la psicomotricitat o les llengües són imprescindibles per aconseguir un aprenentatge global i una educació integral i completa. Però, l'ensenyament de la cultura i les tradicions quina importància i quin pes tenen dins de la programació anual de les escoles?

En aquest treball de fi de grau es realitza la recerca sobre les tradicions catalanes on l'objectiu principal és identificar quines són les estratègies motivacionals més efectives al treballar les tradicions catalanes en el segon cicle d'educació infantil. Altrament, n'he extret quatre objectius més específics com determinar quines són les tradicions més treballades fonamentalment en educació infantil, cercar les metodologies més emprades al treballar les tradicions catalanes en educació infantil, comparar diferents estratègies i eines per involucrar als infants en les tradicions catalanes i per últim, conèixer la projecció que té en un futur el treball de les tradicions catalanes a l'escola. Per aconseguir els objectius marcats he utilitzat un instrument de registre i recollida de dades, he optat per realitzar una entrevista a diferents mestres del segon cicle d'educació infantil. Finalment, amb les dades recollides n'he extret unes conclusions i uns resultats que es poden veure elaborats en el treball de fi de grau.

- Paraules clau: Tradicions catalanes; educació infantil; importància; estratègies motivacionals; metodologies.

Resumen

➤ Castellà

Cuando se habla de educación en la sociedad actual se tiene muy claro y es evidente que asignaturas como la lectoescritura, las matemáticas, la psicomotricidad o las lenguas son imprescindibles para conseguir un aprendizaje global y una educación integral y completa. Pero, la enseñanza de la cultura y las tradiciones qué importancia y qué peso tienen dentro de la programación anual de las escuelas?

En este trabajo de fin de grado se realiza la investigación sobre las tradiciones catalanas donde el objetivo principal es identificar cuáles son las estrategias motivacionales más efectivas al trabajar las tradiciones catalanas en el segundo ciclo de educación infantil. De lo

contrario, he extraído cuatro objetivos más específicos como determinar cuáles son las tradiciones más trabajadas fundamentalmente en educación infantil, buscar las metodologías más empleadas al trabajar las tradiciones catalanas en educación infantil, comparar diferentes estrategias y herramientas para involucrar a los niños en las tradiciones catalanas y por último, conocer la proyección que tiene en un futuro el trabajo de las tradiciones catalanas en la escuela. Para conseguir los objetivos marcados he utilizando un instrumento de registro y recogida de datos, he optado para realizar una entrevista a diferentes maestros del segundo ciclo de educación infantil. Finalmente, con los datos recogidos he extraído unas conclusiones y unos resultados que se pueden ver elaborados en el trabajo de fin de grado.

- Palabras claves: Tradiciones catalanas; educación infantil; importancia; estrategias motivacionales; metodologías.

Summary

- Anglès

When we talk about education in today's society, it is very clear that subjects such as lectowriting, mathematics, psychomotricity or languages are essential for global learning and comprehensive and comprehensive education. But how important and what weight do culture and traditions play in the annual programming of schools?

In this bachelor's degree final work, research is carried out on Catalan traditions, where the main objective is to identify which motivational strategies are most affective in the work of Catalan traditions in the second cycle of child education. Otherwise, I have extracted four more specific objectives such as determining which are the most fundamentally worked traditions in infant education, seeking the methodologies most used in working Catalan traditions in infant education, comparing different strategies and tools to involve children in Catalan traditions and, lastly, knowing the future projection of Catalan traditions in school. In order to achieve the objectives set, I have used a data recording and collection instrument, I have chosen to conduct an interview with different teachers in the second cycle of child education. Finally, with the data collected, I have drawn conclusions and results that can be seen from the final bachelor's degree work.

- Keywords: Catalan traditions; childhood education; importance; motivational strategies; methodologies.

1. Introducció	6
2. Marc Teòric	7
Capítol 1. Història i origen de les tradicions catalanes	7
Capítol 2. Tradicions catalanes a l'educació infantil.	15
Capítol 3. Importància de les tradicions catalanes a l'educació infantil.	17
Capítol 4. Estratègies d'organització de l'aula en l'aprenentatge en l'educació infantil.	18
3. Marc Metodològic o investigació.	20
3.2 Objectius	20
3.3 Disseny metodològic	21
3.3.1 Temporalització	22
3.3.2 Mostra / població	23
3.3.3 Instrument de recollida de dades	24
3.3.1 Guió de l'entrevista a professionals de segon cicle d'educació infantil	25
3.3.2 Validació de l'instrument	27
3.3.3 Codificació i categorització	28
4. Resultats i conclusions	31
4.1 Exposició dels resultats	31
4.1.1 Cultura	32
4.1.1.1 Categoria Tradicions treballades	32
4.1.1.2 Categoria Societat	32
4.1.1.3 Categoria Sentiment d'identitat	32
4.1.2 Aprenentatge	33
4.1.2.2 Categoria Competències	33
4.1.2.3 Categoria Habilitats comunicatives	34
4.1.3 Metodologies	34
4.1.3.1 Categoria Metodologies específiques	34
4.1.3.2 Categoria Materials	34
4.1.3.3 Categoria TIC	35
4.1.4 Estratègies Motivacionals	35
4.1.4.2 Categoria Motivació	35
4.1.4.3 Categoria Eines emprades	36
4.1.4.4 Categoria Efectivitat	36
4.1.5 Projecció de futur	36
4.1.5.1 Categoria Coneixements previs	36
4.1.5.2 Categoria Valor	36
4.1.5.3 Categoria Aprenentatge en un futur	37
4.2 Discussió	37
4.3 Conclusions	39
4.4 Propostes de millora	42
4.5 Futures línies d'investigació	43
5. Bibliografia	45
6. Annexos	48
6.1 Taula codificació i categorització de dades	48

1. Introducció

El treball que es mostra a continuació és un treball de fi de grau, on el tema a tractar són les tradicions catalanes, la importància que tenen aquestes en l'educació infantil, les estratègies motivacionals i les metodologies d'aprenentatge que s'empren per treballar-les i la projecció en un futur que es té sobre aquestes, concretament, la investigació recau sobre el segon cicle d'aquesta etapa, en infants de 3-6 anys.

Quan parlem d'educació en la societat actual es té molt clar i és evident que assignatures com la lectoescriptura, les matemàtiques, la psicomotricitat o les llengües són imprescindibles per aconseguir un aprenentatge global i una educació integral i completa. Però, l'ensenyament de la cultura i les tradicions quina importància i quin pes tenen dins de la programació anual de les escoles?

El tema escollit per a realitzar la meua investigació és molt important i rellevant per a mi, ja que com a catalana he gaudit i segueixo gaudint de totes les festivitats i tradicions que tenim en la nostra comunitat autònoma. Des de ben petita sempre m'ha agradat conèixer l'origen i la història de les diferents tradicions catalanes i les he viscut amb molt entusiasme i moltes ganes.

Durant els pràcticums en el grau he pogut observar, participar i viure amb els infants les principals tradicions catalanes que s'han celebrat a les escoles durant els mesos de pràctiques. En el pràcticum I he tingut l'oportunitat de treballar les tradicions com el Carnestoltes, la Quaresma o Sant Jordi, i en el pràcticum II he pogut celebrar les festivitats de la Castanyera o Nadal entre d'altres. Tanmateix, he pogut conèixer diferents metodologies i maneres que tenen d'organitzar les aules i les activitats per desenvolupar les activitats i el treball corresponent sobre les tradicions catalanes.

Per aquest motiu, com a futura mestra m'agradaria saber quina importància li donen a les tradicions dins de la programació de l'escola, quina projecció de futur veuen els actuals mestres sobre el treball de les tradicions amb els més petits i les diferents metodologies que s'utilitzen per dur a terme aquest aprenentatge global de cultura, tradicions i festes populars de la nostra comunitat autònoma en els infants.

2. Marc Teòric

Capítol 1. Història i origen de les tradicions catalanes

Les tradicions catalanes són totes les festes populars i celebracions que s'han mantingut any rere any a Catalunya, i des de fa milers d'anys se celebren en tota la comunitat en una data concreta i per un motiu en concret. N'hi ha al voltant de fets històrics i productes gastronòmics, amb motivacions religioses i laiques d'origen local, comarcal i nacional.

Com bé menciona Albert Vidal en el seu llibre *Per què celebrem? L'origen de 100 festes populars* <<Catalunya és un país de festa - bé ens ho mereixem - i ho fem amb música i dansa, amb jocs pirotècnics i a l'entorn de menjar i beure>> (pàg. 11)

A més a més, Vidal també esmenta que al Catàleg del patrimoni festiu de Catalunya inclou més de mil festes populars, a les quals caldria afegir les que no estan catalogades, i que sense dubte, són la majoria.

Algunes de les festes són promogudes pels ajuntaments i d'altres per entitats cíviques, però la majoria es concentren en períodes concrets com l'estiu, Nadal, Carnestoltes, Setmana Santa o Pasqua.

Tot i així, com narra Vidal en el seu llibre mencionat anteriorment <<Visqueu on visqueu, sempre tindreu a prop una fira, una festa o una solemnitat per celebrar>> (pàg. 12)

A Catalunya, el calendari de festes i tradicions de tota la comunitat sempre segueix un cicle, marcat per les estacions de l'any. Tot i que les celebracions són sempre les mateixes, es van vivint d'una manera diferent perquè anem canviant.

Per començar amb el desenvolupament i explicació de les tradicions, començo citant el que esmenta Mireia Estapé (2017) al seu llibre "*Viu la festa! Festes i tradicions catalanes*" <<Les tradicions i els petits gestos que les acompanyen fan que la nostra vida tingui un ritme i un sentit dins la comunitat en què vivim i amb la qual ens identifiquem.>> (pàg. 9)

Com he mencionat anteriorment, per desenvolupar l'explicació de les tradicions catalanes, les organitzaré segons les estacions de l'any i la seva cronologia: primavera, estiu, tardor i hivern com ens marca en el llibre de Mireia Estapé (2017).

La primavera comença el 21 de març i amb l'arribada del bon temps, floreixen els ametllers i la mimosa. Amb el canvi d'estació ens podem sentir més contents, més actius, més eufòrics o més tristos, més cansats, més agressius o podríem sentir una barreja de totes dues coses.

En aquesta estació de l'any plena de llum, vida i color se celebren les següents festes i tradicions populars catalanes:

- Setmana Santa: Comença el Diumenge de Rams i finalitza el Diumenge de Pasqua. No té una data fixa, ja que té a veure amb les fases de la lluna i segons el calendari cristià, el Diumenge de Pasqua se celebra el diumenge després de la primera lluna plena de primavera. Aquesta data s'escau entre març i abril.

És una festa cristiana, però tot i així, cristians o no tothom l'espera amb ànsies, ja que a l'escola fan vacances i hi ha qui aprofita per gaudir-la o per viatjar.

Dins d'aquesta festivitat hi trobem:

- ❖ Diumenge de Rams: Es commemora l'entrada de Jesús a Jerusalem, i els fidels beneeixen palmes i palmons i rams de llorer i olivera.

A Catalunya és tradició que la padrina regali el palmó o la palma al seu fillol o fillola.
 - ❖ Les Processons: Tenen lloc el Dijous Sant i Divendres Sant, mostren diferents escenes de l'enterrament de Jesucrist mitjançant estructures de fusta de gran valor artístic. Segons la tradició de cada zona, es dona més protagonisme a un sant o altre.
 - ❖ Les Caramelles: En molts pobles i ciutats catalanes es canten caramelles, aquestes són cançons populars de temes religiosos, amorosos i satírics. Tots els cantaires d'una colla van vestits igual i porten una cistella penjada d'un ganxo per arribar fins als balcons i recollir diners.
 - ❖ La mona: El Diumenge de Pasqua és tradició que el padrí regali al fillol o fillola la mona de Pasqua. Un pastís de pa de pessic, mantega i xocolata decorat amb plomalls, fruita confitada, ous i figures de xocolata.
- Sant Jordi: Es celebra el dia 23 d'abril, és una festa al carrer plena d'alegria, amor, flors i cultura. Els carrers s'omplen de parades de llibres i roses, de gent que passeja a

la recerca d'un bon llibre o de la rosa més bonica. Els dies previs les llibreries ja estan plenes de novetats, els balcons s'engalanen amb senyeres i s'evidència la catalanitat d'aquesta festivitat.

La tradició catalana diu que Sant Jordi era un soldat romà nascut a l'actual regió de Turquia. Es va negar a matar i perseguir cristians, i per aquest motiu, va ser martiritzat i decapitat. Amb els anys, van començar a sorgir tota mena d'històries relacionades amb aquest personatge.

El dia de Sant Jordi és costum que els homes regalin una rosa vermella a la seva estimada, com a símbol del seu amor. Al segle XX es va instaurar Sant Jordi com la diada patriòtica, cívica i cultural més celebrada a Catalunya.

La diada catalana s'ha popularitzat tant, fins i tot a nivell internacional, que el 1995 la UNESCO va declarar el dia 24 d'abril Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor. Encara que és un dia feiner, la diada de Sant Jordi està declarada Festa Nacional de Catalunya.

L'estiu comença el 21 de juny, és l'època en què el sol escalfa i ve de gust estar a l'aire lliure, viatjant i fer moltes de les coses que no podem fer durant l'hivern. L'estiu és temps, per llegir, relaxar-se o anar de Festa Major.

En aquesta estació de l'any on ve de gust allargar les nits amb un sopar amb amics o passejar i prendre la fresca, es celebren les següents festes i tradicions populars:

- Sant Joan: Es celebra la nit del 23 al 24 de juny i dona inici al calendari festiu de l'escola. Els infants esperen impacients a què obrin les parades de vendes de petards. L'explosió d'un petard anuncia que la nit màgica de Sant Joan està a punt d'arribar.

L'origen d'aquesta festivitat es remunta molt abans del cristianisme, i és un culte al sol. Els romans creien que en aquesta nit tan màgica, les herbes i les aigües tenien virtuts especials.

La nit de Sant Joan ha estat declarada Festa Nacional dels Països Catalans, on el símbol d'aquesta festa és la flama del Canigó.

És una celebració popular on cadascú la viu a la seva manera, ja sigui amb trobades de familiars, amb amics o veïns. Qualsevol lloc on es pugui gaudir i sigui a l'aire lliure serà bo per celebrar aquesta festivitat.

El toc dolç de la festa es posa amb la coca de Sant Joan, decorada amb trossets de fruita confitada, pinyons i sucre.

Aquesta nit el foc presenta un poder especial, ja que és moment per cremar tot allò que no ens transmet bones sensacions i allunyar-ho.

- Festa Major: La Festa Major és la festa local més esperada per excel·lència, aquella on els ciutadans del poble tan gran com petits més s'identifiquen i esperen amb més ganes.

Aquestes festes s'originen en el món rural. A l'estiu, després del temps de collita prenen un altre ritme de vida i s'organitzaven festes per gaudir amb tota la companya i ciutadans d'un mateix poble.

La festa major acostuma a coincidir amb la diada del sant o la santa de la localitat, el patró o la patrona que protegeix la població de malalties i epidèmies.

Dins d'aquesta festivitat, segueixen certes activitats que s'han mantingut al llarg dels anys com les cercaviles de gegants, bestiari i capgrossos populars, balls de sardanes, castellers o ball de bastons entre d'altres. A més, amb el temps s'han anat incorporant noves activitats com els concerts, els correfocs o els castells de foc.

- ❖ Programa de festes: La festa major s'inicia amb el repic de campanes i la lectura del pregó, el qual pronuncia una persona vinculada a la vila.

Moltes poblacions comencen la festa amb el seguici, agrupa a totes les colles, grups i balls que protagonitzen els actes. A partir del seguici, els carrers del poble s'omplen de vida i festa.

- ❖ Cercavila de gegants i capgrossos: És la cercavila que cada any encomana l'esperit de festa i ganes de ballar al poble.

Els gegants acostumen a mesurar entre 3 i 5 metres i pesen entre 20 i 50 quilos. Vesteixen de manera elegant, representant reis i reines de l'època medieval. Representen l'ordre, la maduresa i la jerarquia.

La figura oposada al gegant, és el capgròs, representant la caricatura de diferents personatges o oficis populars. Aquests són baixets i presenten un cap desproporcionat amb unes cares molt expressives. Representen el desordre, la immaduresa i les classes populars.

- ❖ Ball de bastons: Els ballarins fan picar els bastons els uns contra els altres, mentre ballen i giren per tornar a picar.

El ball de bastons és una de les danses populars més antigues de Catalunya, però els seus orígens no són gaire clars.

- ❖ Els Castellers: Els timbals i les graelles acompanyen l'actuació dels castellers, castells i torres humanes coronades per l'inxaneta.

L'inxaneta és l'últim casteller o castellera que s'incorpora a la torre, acostuma a ser un dels membres més petits a la colla.

El Toc de castells és una de les cançons més reconegudes de la festa major, s'interpreta durant tot el procés de construcció i té la funció d'informar a la colla el desenvolupament del castell.

L'any 2010 la UNESCO va declarar els castells Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

- ❖ Sardanes: La sardana és el ball nacional de Catalunya, el seu origen és molt antic i imprecís.

Dones i homes situats de manera alterna, s'agafen de les mans fent una rotllana i ballen al ritme de la cobla aquesta dansa popular catalana.

A la sardana predomina el moviment vertical i el punteig, i es valora l'ordre i l'elegància dels dansaires.

En la majoria de les poblacions durant la festa major hi ha ballades de sardanes. Tanmateix, hi ha trobades de colles sardanistes i campionats de ballades.

- ❖ El correfoc: Les colles de diables i bestiari de la ciutat fan ballar i córrer als ciutadans sota una cortina de fum i de foc.

L'origen del correfoc prové del ball de diables originat durant l'edat mitjana, on un grup de persones es vestien de dimoni i feien explotar sortidors de poca potència.

La vestimenta per poder participar en un correfoc i ballar sota el foc acompanyat de les colles de diables i bestiari de la població és: roba vella de cotó, calçat tancat, ulleres, barret i mocador per protegir-se.

- L'onze de setembre: És la Diada de Catalunya on molt catalans i catalanes s'agrupen per manifestar i reclamar el reconeixement dels drets nacionals. És un acte polític d'afirmació i reivindicació per tota la població catalana.

En molts actes de la Diada s'acostuma a cantar l'himne nacional de Catalunya, anomenat "Els Segadors". Aquesta cançó ha estat conservada popularment i va adquirir el títol d'himne nacional a partir del segle XIX.

La tardor comença el 23 de setembre acompanyada dels primers freds on els dies comencen a ser més curts i les nits s'allarguen. Les fulles muden de color, tot comença a perdre vida i es torna marró.

Aquesta època de l'any encomana sensació de nostàlgia i ens ve de gust resguardar-nos a casa. Tot i així, sempre hi ha ganes i il·lusió de continuar celebrant les següents festes i tradicions populars:

- Tot Sants: Es celebra el dia 1 de novembre, en memòria dels difunts per recordar-los i establir comunicació entre els dos mons.

La festivitat prové de la tradició celta, on el 31 d'octubre es celebrava l'inici del temps fosc, un període de transició, obscuritat i màgia. El món dels vius i dels morts entraven en contacte a través de rituals d'invocació.

- ❖ Els panellets, les castanyes i les carbasses: El dia de Tot Sants se celebra la castanyada, en aquesta festivitat mengem castanyes, moniatos i panellets.

Els panellets clàssics són els de pinyons, on l'ingredient personal és el massapà, ametlla molta, sucre i aigua.

La castanyada pot celebrar-se acompanyats de família o amics, menjant castanyes torrades i moniatos calents.

Les primeres castanyades van donar inici a finals del segle XVIII.

Avui dia encara hi ha castanyeres que monten la parada i venen castanyes i moniatos en una paperina.

L'hivern arriba amb el mes de desembre, l'últim mes del calendari. Els dies comencen a ser més i més curts i el fred s'apodera de nosaltres.

Amb els dies gelats on les mantes, abrics, guants i bufandes s'han de treure de l'armari i les calefaccions i llars de focs s'han d'encendre es celebren les tradicions i festes populars com:

- Les festes de Nadal: El 25 de desembre dona inici a una setmana plena de trobades familiars, amb àpats abundants i infinits regals. Pels cristians, es celebra el naixement del Nen Jesús, el naixement de la llum al món.

La paraula Nadal ve del llatí *natalis*, que significa naixement.

- ❖ El pessebre: És la representació del naixement de Jesús, un teatre en miniatura on hi apareix la cova del naixement amb Josep, Maria, el Nen Jesús, la mula i el bou; les cases de fusta, el pont i el riu, fet amb paper d'alumini; els reis mags o els pastors entre d'altres.

Darrere d'un arbre o una caseta, el caganer ha de trobar el seu lloc per fer les seves necessitats. El caganer és una de les figures més típiques i entranyables del pessebre català, procedeix de l'entorn rural i es va incorporar a finals del segle XVII, època en què es considerava que l'art havia de ser realista. Representa l'alliberació del cos de tot allò que és brut i fosc en una nit santa i màgica com la nit de Nadal.

- ❖ El Tió: Fer cagar el tió és un dels moments més esperats pels més petits durant la nit de Nadal.

La tradició prové del món rural, el tió era un tronc de la llar de foc on uns dies abans de Nadal se l'alimentava amb diferents aliments com fruita o cereals. Un cop passats els dies de Nadal, el tió es cremava com a ofrena als avantpassats de la família, i les cendres s'escampaven pels camps per adobar-lo.

Aquesta bonica tradició ha anat canviant al llarg dels anys, on les ofrenes han sigut substituïdes per regals que el tió fa cagar pels infants.

Avui dia, s'ha caracteritzat el tronc amb potes, ulls, nas i boca i se l'ha coronat amb una barretina. Els més petits piquen el tió amb un bastó alhora que canten una cançó i aquest els hi deixa regals.

- ❖ Nit de Cap d'Any: Es celebra el dia 31 de desembre, l'última nit de l'any per acomiadar-lo i donar inici a un any nou. És caracteritzada com una nit màgica on la població es prepara per menjar els 12 grans de raïm, un per cada campanada.

La tradició de menjar raïm es va iniciar aproximadament l'any 1900, pel fet que uns viticultors valencians van trobar-se una collita de raïm tant gran que no sabien què fer amb tot l'aliment que sobrava. Finalment, van decidir menjar-lo per Cap d'Any per celebrar l'arribada d'un any nou.

- ❖ La Nit de Reis: Durant la matinada del dia 5 de gener els infants esperen amb il·lusió l'arribada dels Reis d'Orient, uns mags guiat per un estel lluminós fins al naixement del Nen Jesús.

Aquests Reis d'Orient són anomenats Melcior, Gaspar i Baltasar, i fins a una certa edat els més petits estan convençuts que durant aquesta nit tan màgica entren a casa i els hi deixen un plegat de regals que han demanat amb antelació en una carta que ja fa dies que han recollit els patges reals.

És una de les nits més esperades de l'any, tant per adults com per infants, cal anar a dormir d'hora per deixar treballar als reis i d'aquesta manera, despertar-se el dia 6 de gener amb ganes i il·lusió de saber que ens han portat.

- El Carnaval: La data de celebració no és fixa, cal comptar set setmanes a partir de la primera lluna plena d'hivern. És temps d'imaginació, de disfresses i de màscares. Com diu la dita <<Per carnaval, tot si val>>.

És una festa d'origen pagà, on els grecs i els romans gaudien d'unes celebracions amb elements de carnaval en honor al déu del vi Dionís a l'antiga Grècia i a Bacus a Roma.

La festa de carnaval es celebra durant una setmana, des del Dijous Gras fins al Dimecres de Cendra. El rei carnestoltes, el protagonista de la festivitat arriba a la ciutat per donar inici a la festa.

En les diferents ciutats i poblacions de Catalunya es realitzen rues i desfilades populars on la gent s'agrupa disfressada en comparses i balla al ritme de la música.

Finalitza amb el Dimecres de Cendra, on el rei carnestoltes és jutjat en públic i condemnat a mort. Tanmateix, també és conegut com el dia de l'Enterrament de la Sardina, símbol de la gresca.

- La Quaresma: La seva duració és de quaranta dies, des del Dimecres de Cendra fins al Dijous Sant. És representada amb una senyora vella arrugada i amb mala cara que no suporta l'alegria, amb set cames, un bacallà i un cistell.

Popularment, cada setmana perd una cama i quan les ha perdudes totes és cremada com el seu predecessor.

Com hem pogut veure anteriorment, la majoria de les festes populars i tradicions que es celebren a Catalunya, provenen dels nostres avantpassats, però tal com menciona Antoni Dalmau (2005) en el seu llibre *Les festes tradicionals que no hem de perdre*, «A aquest país no li han mancat ni li manquen, per fortuna, folkloristes i etnògrafs que han aplegat i continuen recollint un nombre ingent de pràctiques col·lectives que, d'una manera o d'una altra, han conformat el país que ens ha vingut a les mans.» (pàg. 8)

Capítol 2. Tradicions catalanes a l'educació infantil.

Treballar les tradicions catalanes amb els infants durant l'etapa d'educació infantil és una manera força efectiva per poder tractar la història, la cultura i les creences de la nostra comunitat.

D'aquesta manera, permet desenvolupar un aprenentatge basat en valors importants com el respecte, la solidaritat, la tolerància i la diversitat. Tal com menciones Sala, Tomàs i Ojuel (2018) «La cultura popular en l'educació posa en joc el saber, el saber fer, el saber estar i el saber ser, fomentant una educació en valors que enforteix la relació dels infants amb l'entorn més proper.» (pàg. 105)

El paper del mestre en el treball de les tradicions en l'etapa d'educació infantil és rellevant, ja que recau sobre ell el poder d'involucrar als infants en la preparació i celebració de les nostres festivitats culturals i tradicions populars, per tal de preservar el nostre patrimoni cultural a través de diferents recursos de la literatura popular de la tradició oral.

Segons Zambrano (2010) <<Hem de conèixer i conservar el nostre propi folklore, ja que té un paper summament important en el desenvolupament integral de l'individu. A través del folklore es quan la persona s'aproxima al seu entorn cultural més proper. I és, sobretot, amb el folklore infantil, i en els primers anys d'aprenentatge dels infants on podem anar desenvolupant la seva pròpia escala de valors.>>

A més a més, el mestre ha de tenir unes habilitats pedagògiques i didàctiques per poder adaptar el treball de les tradicions al nivell de comprensió dels infants, utilitzant diverses estratègies i activitats per incloure les tradicions catalanes en el calendari escolar i en l'ensenyament del dia a dia.

Tanmateix, Bruner (1997) esmenta en el llibre *“La educación, puerta de la cultura”* que l'objectiu de l'educació és ajudar-nos a trobar el nostre camí en la nostra cultura, a comprendre tant les seves complexitats com les seves contradiccions. A més, narra que l'escola no pot continuar separada de la cultura, ja que és el primer i més important contacte amb la cultura que l'infant viurà i és el lloc d'on s'espera respostes.

Tal i com mencionen Sala, Tomàs i Ojuel (2018) <<Els continguts vinculats amb les festes es poden treballar des d'àmbits o àrees concretes[...] Es treballen els orígens històrics de les festes i la seva diversitat de manifestacions en el territori, la vinculació de les festes amb altres elements de la cultura popular tradicional local, com són les danses, llegendes, gastronomia, cançons, etc.>>

Per tant, com mencionen aquestes autores, en el treball de les tradicions en educació infantil s'inclou conèixer diferents dolços que es vinculen amb les festivitats catalanes. Els infants sempre relacionen una festivitat o celebració amb un dolç en concret.

Dolça Camprubí (2020) en el seu llibre *“Dolces tradicions”* ens esmenta l'origen i la vinculació dels dolços en determinades celebracions de la nostra comunitat. En aquest menciona diferents dolços que es duen a terme en les escoles com la mona de pasqua o els panellets, mencionats en el capítol anterior.

- La mona de Pasqua: Una coca, un tortell o un pa de pastisseria amb un cert nombre d'ous, actualment de xocolata, i guarnida amb confitures, ametlles o diferents objectes com plomes i figures de diferents animals.
- Els panellets: Dolç amb forma arrodonida i petita, tradicionalment fet de massapà o amb pinyons, però, en l'actualitat són considerats tradicionals per l'Institut Català de la Cuina els panellets d'ametlla, coco i codonyat.

Dur a terme aquesta pràctica en l'etapa d'educació infantil fomenta la creativitat i la innovació respecte a les tradicions, permetent als infants desenvolupar nous enfocaments i perspectives en la celebració de les diferents festivitats populars.

Capítol 3. Importància de les tradicions catalanes a l'educació infantil.

Com hem pogut visualitzar en el capítol anterior, les tradicions catalanes i l'educació infantil tenen molta relació entre si. La pràctica de les tradicions en l'etapa permet el desenvolupament d'un aprenentatge basat en una sèrie de valors com el respecte o la tolerància.

Tal com mencionen Serna i Pons (2005) la cultura és la principal activitat humana, i aquesta, segons Sala, Tomàs i Ojuel (2018) ajuda a desenvolupar els avantatges competencials, de manera que, els continguts i les accions permetin integrar sabers teòrics i pràctics per dur-los a la pràctica en contextos reals per mitjà de metodologies vivencials i participatives.

Tanmateix, Sala, Tomàs i Ojuel (2018) esmenten alguns dels beneficis que comporta l'ensenyament de les tradicions i la cultura popular durant l'etapa d'educació infantil com:

- Ajuda a l'infant a entendre el món físic, social i cultural per poder viure-hi de forma harmònica i feliç.
- Permet relacionar-se amb els altres i facilitar una convivència pacífica i harmoniosa.
- Compartir les idees a partir del diàleg i saber resoldre de forma adequada possibles problemes quotidians.
- Assimilació del conjunt de sabers que la humanitat ha anat formulant.

D'una banda, Amilburu (2021) afegeix que la transmissió de la cultura i les tradicions populars ofereix als infants les eines necessàries per créixer i desenvolupar-se com a éssers humans únics e irrepetibles.

D'altra banda, Sola-Morales (2017) esmenta que la tradició fomenta i inspira el procés pel qual una persona o grups de persones construeixen les seves marques d'identitat, d'aquesta manera, es senten inclosos en la societat i mantenen referents de la cultura i tradició popular amb els quals s'identifiquen.

A més a més, Nancy Ramírez (2012) esmenta la importància de la tradició oral en aquesta etapa dient <<La tradició oral facilita l'intercanvi i la conservació dels sabers, ja que sustenten part important de la cultura.>>

Rosa Gil (2017) narra en el llibre *“La literatura a l'educació infantil”* de Cristina Correo i Neus Real <<Si els recursos són utilitzats deliberadament i reflexivament pels docents, a més d'oferir als infants el coneixement de la pròpia tradició i un patrimoni cultural molt valuós, també se'ls proporciona l'acompanyament necessari en la transició cap a formes més exigents en relació amb la comprensió i la formació literària>>.

Finalment, podem observar que el treball de les tradicions en l'etapa d'educació infantil és fonamental per un bon desenvolupament en els infants, aportant valors i beneficis que seran essencials pel seu aprenentatge i els seus sabers. A més, es pot dur a la pràctica amb recursos vivencials i participatius com cançons, jocs o receptes de menjar entre d'altres.

Capítol 4. Estratègies d'organització de l'aula en l'aprenentatge en l'educació infantil.

Les estratègies d'aula permeten al mestre facilitar l'aprenentatge dels infants en el desenvolupament de les sessions i en el seu desenvolupament integral, utilitzant un conjunt de tècniques i recursos en l'aula.

A l'hora de dur a terme les programacions corresponents sobre el treball de les tradicions a l'aula, l'organització d'aquesta és essencial per aconseguir un bon desenvolupament de les sessions i aconseguir un aprenentatge significatiu en els infants de les tradicions i la cultura popular.

Tal com es menciona en el Currículum d'Educació Infantil del segon cicle << El model d'escola que permet descobrir i aprendre de forma creativa i en llibertat necessita un temps respectuós, que permeti la pausa i el respecte al ritme individual dintre d'una lògica.

D'una banda, s'esmenta que és important que qualsevol escola avui dia s'ha de replantejar, repensar o incorporar noves formes d'organització que donin resposta a noves maneres d'enfocar l'educació infantil.

D'altra banda, es recullen tres maneres d'organització de l'espai d'aprenentatge que majoritàriament són les que es troben avui dia en una escola i suposen un ampli ventall de possibilitats en l'educació i l'aprenentatge dels infants. Aquestes tres maneres són:

En primer lloc, els ambients d'aprenentatge, una organització on l'infant es converteix en l'autor del seu propi aprenentatge a partir del joc, la investigació i la relació amb els companys, permet explorar amb total llibertat segons la seva motivació i interessos.

Tanmateix, Riera (2014) esmenta que l'estructura dels ambients permet superar les limitacions de l'espai de l'aula, multiplicant les possibilitats d'explorar i proporciona relacions que afavoreixen la creació d'una comunitat d'aprenentatge.

En segon lloc, els racons, tal com es comenta en el currículum d'educació infantil de segon cicle, aquests permeten posar en pràctica el llenguatge, la distribució de rols, l'acció compartida i el respecte a unes normes mínimes. A més, afavoreixen la creativitat a través de la manipulació de materials i del joc.

Francesc Xavier Juan (2017) afegeix que aquesta metodologia d'aprenentatge de l'aula és un bon recurs per treballar la lectura i l'escriptura, <<Han de facilitar l'accés a la comunicació oral i escrita de manera funcional>>.

En darrer lloc, l'última metodologia d'organització de l'aula que s'esmenta en el Decret 181/2008 són els tallers. Aquests estan pensats per ser desenvolupats en un espai i un temps concret, permeten que els infants estiguin agrupats i realitzin una tasca conjunta.

Quinto Borghi (2005) afegeix que <<Els tallers introdueixen un estil de treball ric en valors civils, ètics i morals en la mesura que creen un espai socio-comunitari d'aprenentatge: els infants aprenen amb les mans, el cos i un conjunt d'intercanvis que requereix un projecte col·lectiu>>.

Finalment, com he esmentat al principi del capítol, totes aquestes metodologies d'organització de l'aula respecte a les tradicions catalanes són un factor molt important per aconseguir un bon desenvolupament en l'infant i aconseguir un aprenentatge significatiu de les festivitats i tradicions de la nostra comunitat.

3. Marc Metodològic o investigació.

3.1 Punt de partida, pregunta d'investigació o hipòtesi

Durant les pràctiques realitzades al grau he pogut observar, participar i col·laborar en algunes de les activitats relacionades amb les tradicions catalanes, però, cada escola optava per una organització i unes estratègies diferents. Per tant, partia del següent punt de partida, que en aquest treball s'intentarà esbrinar quines estratègies i metodologies duen a terme en els centres per treballar les tradicions catalanes en l'etapa d'educació infantil.

Les preguntes d'investigació formulades des que vaig començar a plantejar el tema escollit en el treball de fi de grau són:

- Quines tradicions catalanes es treballen amb els infants de segon cicle d'educació infantil?
- Com involucrar els infants en l'aprenentatge de les tradicions i festes populars?
- Quina importància comporten les tradicions catalanes en l'educació i en l'aprenentatge de l'infant?
- Quines estratègies metodològiques i motivacionals es plantegen en el treball de les tradicions a Educació infantil?

3.2 Objectius

Els objectius d'aquest treball estan dividits en dos grups, l'objectiu general, on es menciona l'enfocament de la investigació, i els objectius específics, els quals detallen els processos necessaris per assolir l'objectiu general.

L'objectiu general que m'he plantejat per realitzar aquesta investigació i aquest treball de final de grau és:

- Identificar quines són les estratègies motivacionals més efectives al treballar les tradicions catalanes en el segon cicle d'educació infantil.

Dins d'aquest objectiu general he generat quatre objectius més específics, aquests són:

- Determinar quines són les tradicions més treballades fonamentalment en educació infantil.
- Cercar les metodologies més emprades al treballar les tradicions catalanes en educació infantil.
- Comparar diferents estratègies i eines motivacionals per involucrar als infants en les tradicions catalanes.
- Conèixer la projecció que té en un futur el treball de les tradicions catalanes a l'escola.

3.3 Disseny metodològic

El disseny metodològic plantejat per la meua investigació en aquest treball de fi de grau és un mètode qualitatiu, de manera que les dades adquirides no poden ser mesurables objectivament.

Tal com menciona Eduard Vaquero (2020), el mètode qualitatiu permet una anàlisi de dades amb una lògica interpretativa i explicativa per a una major profunditat en l'anàlisi de detalls, factors o elements entre d'altres.

A més, esmenta que el paradigma qualitatiu presenta una naturalesa en les dades, podent ser aquestes textuais, verbals, audiovisuals, etc. De manera que aquestes dades recollides són el resultat de l'elaboració de la realitat des del filtre de l'investigador.

Tanmateix, Echevarria (2005) afegeix que aquest mètode permet interpretar els significats sumant diversos particulars per arribar a un nivell major d'intel·ligibilitat.

Afegint informació a l'esmentat anteriorment, Cárcamo (2005) esmenta que el paradigma qualitatiu permet una flexibilitat generant un procés interactiu continu marcat pel desenvolupament de la investigació, a més, l'anàlisi és interpretacional.

3.3.1 Temporalització

El desenvolupament del meu treball de fi de grau va començar a mitjans de novembre, quan el tutor de pràctiques va posar-se en contacte per tal d'establir la temàtica i el plantejament provisional d'objectius.

He tingut la sort de comptar amb el mateix tutor de les pràctiques realitzades durant el primer trimestre en el pràcticum II, per tant, sempre he mantingut un contacte amb ell, establint i parlant sobre el treball de fi de grau en les tutories realitzades anteriorment.

Un cop redactats aquests objectius he estat en contacte permanent amb el meu tutor, realitzant tutories per anar detallant cada apartat del treball, per guiar-me, aconsellar-me i orientar-me en tot moment. He anat seguint les seves instruccions per tal d'anar donant-li format al document i elaborar el millor treball possible.

Realitzades les tutories necessàries amb el tutor, tenint acceptats i clars els objectius del treball i tenint molt clar quin era el motiu de la investigació vaig començar a elaborar el marc teòric el gener de 2023, buscant informació sobre les tradicions catalanes, la seva relació amb l'etapa d'educació infantil i la importància que comportava el treball de les tradicions en aquest nivell.

A més a més, vaig afegir informació i vaig indagar sobre les metodologies d'organització de l'aula que es porten a terme en el desenvolupament de les sessions d'educació infantil i afavoreixen els aprenentatges dels infants. Quan ja comptava amb el marc teòric enllestit vaig iniciar el marc metodològic.

Tenia molt clar que el marc metodològic a dur a terme seria un mètode qualitatiu, és a dir, sabia des del principi que volia realitzar entrevistes a mestres del segon cicle d'educació infantil, els quals podrien explicar-me, detallar-me i valorar-me el treball realitzat a les escoles amb els més petits respecte a les tradicions i la cultura popular.

D'aquesta manera, obtinc una gran varietat d'estratègies i de metodologies d'aprenentatge que s'utilitzen en diverses escoles en el treball de les tradicions, diferents graus d'importància que li donen a la cultura i tradicions catalanes i diferents punts de vista respecte a la seva projecció en un futur.

A continuació, es pot visualitzar un quadre resum amb la temporalització del treball de fi de grau:

Taula 1. Cronologia de l'elaboració del TFG. Elaboració pròpia

CRONOLOGIA	Octubre	Novembre	Desembre	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig
Tria del tema d'investigació								
Plantejament provisional d'objectius i organització del TFG								
Elaboració del marc teòric								
Planificació d'instruments d'investigació i recursos de suport								
Elaboració i validació de l'entrevista								
Elaboració del marc metodològic								
Realització de les entrevistes								
Interpretació dels resultats i conclusions								
Elaboració del resum executiu								
Reunions de seguiment			12/12			10/03		05/05 23/05

3.3.2 Mostra / població

La població objectiu a la qual em vaig dirigir per a dur a terme l'entrevista van ser professionals de l'àmbit de l'educació, en concret set mestres de diferents escoles de la nostra comunitat autònoma, comptant especialment amb escoles de la comarca del Baix Llobregat i del Baix Penedès.

He comptat amb la col·laboració de set mestres d'educació infantil, tutors i tutores dels diferents nivells del segon cicle d'educació infantil, sis d'ells de diferents escoles de Sant Feliu de Llobregat i l'última d'una escola del Vendrell.

Les entrevistes realitzades s'han dut a terme tant de manera presencial com en línia per motius personals dels entrevistats. He volgut realitzar les entrevistes a mestres d'educació infantil del segon cicle, ja que són els que estan en contacte dia a dia amb els infants, els encarregats de dur a terme les activitats relacionades amb les tradicions i la cultura popular de la nostra comunitat autònoma i els que observen i avaluen cada proposta d'activitat relacionada amb la temàtica i poden valorar quin nivell d'efectivitat tenen les estratègies emprades en les seves propostes, tant en l'àmbit motivacional com en l'àmbit d'aula.

3.3.3 Instrument de recollida de dades

L'instrument de recollida de dades en aquesta investigació, com s'ha mencionat anteriorment, és una anàlisi qualitativa, de manera que les dades adquirides no poden ser mesurables objectivament.

L'instrument qualitatiu emprat és una entrevista realitzada a set mestres d'Educació Infantil de diferents escoles del Baix Llobregat i el Baix Penedès. Per tal de donar valor a la recerca, l'entrevista a realitzar ha estat validada per dues professionals en la investigació educativa.

L'entrevista a realitzar està semiestructurada, de manera que les preguntes són molt concises i concretes. Tot i així, qualsevol informació adient que estigui relacionada amb el tema i sigui important s'afegirà i es tindrà en compte per poder arribar a unes millors conclusions.

Com menciona Lopezosa (2020), en les entrevistes semiestructurades són més dinàmiques, flexibles i obertes i permeten interactuar i adaptar-se als entrevistats facilitant una millor interpretació de les dades obtingudes.

A més, Van Dijk (1980) menciona <<D'aquesta manera es recullen creences i opinions de l'entrevistat, entenent per creences les unitats de coneixement que no tenen o no poden ser contrastades amb algun altre criteri independent; i per opinions, aquelles creences en les quals els components juguen un paper important>>.

Considero que és molt important dur a terme aquestes entrevistes per poder tenir una visió global de la importància que se li dona a les tradicions catalanes en diferents escoles de la

nostra comunitat autònoma. Tanmateix, saber quines estratègies empren per realitzar les activitats relacionades amb les nostres festes i tradicions i quina projecció de futur consideren que tenen les tradicions catalanes.

L'entrevista ha estat dividida en quatre blocs, on cada bloc fa referència a un dels quatre objectius específics de la investigació.

El primer bloc és anomenat Rellevància Pedagògica, fent referència a l'objectiu específic "Determinar quines són les tradicions més treballades fonamentalment en educació infantil"; el segon bloc es menciona Metodologies emprades, fent referència a l'objectiu específic "Cercar les metodologies més emprades al treballar les tradicions catalanes en educació infantil"; el tercer bloc s'anomena Estratègies i eines motivacionals, fent referència a l'objectiu específic "Comparar diferents estratègies i eines motivacionals per involucrar als infants en les tradicions catalanes" i finalment el quart bloc anomenat Projecció en un futur, fa referència a l'objectiu específic "Conèixer la projecció que té en un futur el treball de les tradicions a l'escola".

A continuació, en el següent punt es pot veure el guió de l'entrevista estructurada que s'ha utilitzat com a instrument de recollida de dades.

3.3.1 Guió de l'entrevista a professionals de segon cycle d'educació infantil

BLOC 1: Rellevància Pedagògica

1. Quines tradicions catalanes treballes amb els infants?
2. En quin grau consideres que és important treballar-les a l'escola?
3. Quines creus que són les més rellevants a dur a terme en el segon cycle d'educació infantil a nivell pedagògic? Per què?
4. Quins aspectes en relació a les habilitats socials dels infants afavoreix el treball de les tradicions?
5. En quin grau consideres que s'assoleix la competència en consciència i expressió culturals amb el treball a l'aula de les tradicions catalanes?

6. Destacaries l'assoliment d'altres competències?

BLOC 2: Metodologies emprades

7. Treballes per metodologia d'ambients o racons?

8. Treballes per alguna altra metodologia?

9. Ens pots explicar breument com dueu a la pràctica la vostra metodologia?

10. Quins avantatges creus que té la metodologia emprada per l'escola envers les altres?

11. Quin material fas servir per dur a terme aquest aprenentatge?

12. Utilitzes les TIC a l'hora de treballar-les?

13. T'has plantejat treballar-ho amb l'ajuda de les famílies?

BLOC 3: Estratègies i eines motivacionals

14. En quin grau consideres que és important mantenir a l'infant motivat en les dinàmiques del segon cicle d'educació infantil?

15. Consideres que l'infant ha de ser el propi protagonista del seu aprenentatge?

16. Creus que el treball en grup els ajuda a mantindre's motivats i ser més eficaços?

17. Quines estratègies o eines utilitzes per motivar als infants?

18. Aquestes estratègies o eines són efectives a l'hora de treballar les tradicions catalanes?

19. Empres alguna tècnica específica per treballar-ho?

BLOC 4: Projeció en el futur

20. Quin valor creus que se li adjudica al treball de les tradicions catalanes en el segon cicle d'infantil?

21. En la programació general d'aula del centre quin pes tenen les tradicions?

22. Creus que els infants arriben a l'escola tenint uns coneixements previs respecte a les tradicions catalanes?

23. Has detectat en les darreres promocions d'alumnes diferències en relació a aquests coneixements previs?

24. Quina projecció de futur consideres que té el treball de les tradicions catalanes en l'educació?

3.3.2 Validació de l'instrument

Com he esmentat en l'apartat d'instrument de recollida de dades, l'entrevista realitzada ha sigut validada per dues professionals de la facultat. Aquestes validacions han sigut en línia, les dues professionals m'han anat validant i comentant les preguntes a través d'una quadrícula proporcionada per mi.

A continuació es pot visualitzar una taula amb la identificació de les dues professionals, la formació que tenen i les millores i modificacions realitzades junt amb el punt més destacat que m'han esmentat.

Taula 2. Validació de l'entrevista. Elaboració pròpia

NOM	FORMACIÓ	PREGUNTA	VALIDACIÓ	MODIFICACIÓ
Mònica Casellas Sanahuja	Doctora en educació. Pedagoga i Logopeda - 20 anys a la universitat	Bloc 1 - Pregunta 3: Quines creus que són les més rellevants a dur a terme en el segon cicle d'educació infantil a nivell pedagògic?	<i>“Em faltaria completar-la amb perquè creus que és rellevant treballar-les”</i>	- Quines creus que són les més rellevants a dur a terme en el segon cicle d'educació infantil a nivell pedagògic? Per què?
		Bloc 2 - Pregunta 6: Treballes per ambients o racons? En cas contrari, quines feu servir?	<i>“No està ben plantejada, separa-la en dos”</i>	- Treballes per metodologia d'ambients o racons? -Treballes per alguna altra metodologia?

		Bloc 3 - Pregunta 16: Aquestes estratègies o eines són efectives a l'hora de treballar les tradicions catalanes o empres alguna tècnica específica per treballar-ho?	<i>"Fes-la en dues preguntes"</i>	-Aquestes estratègies o eines són efectives a l'hora de treballar les tradicions catalanes? - Empres alguna tècnica específica per treballar-ho?
Conxita Salgado Úbeda	Licenciada en Psicopedagogia i Màster en tecnologia educativa. - 15 anys a la universitat	Bloc 1 - Pregunta 5: En quin grau consideres que s'assoleix la competència en consciència i expressió culturals amb el treball a l'aula de les tradicions catalanes? Destacaries l'assoliment d'altres competències?	<i>"Caldria desdoblar-la"</i>	- En quin grau consideres que s'assoleix la competència en consciència i expressió culturals amb el treball a l'aula de les tradicions catalanes? -Destacaries l'assoliment d'altres competències?

Finalment, fent referència amb la part més destacada de l'entrevista puc esmentar que ha sigut la divisió per blocs, fent més fàcil la resposta dels entrevistats relacionant-lo amb els objectius. A més, a l'hora de poder crear conclusions i obtenir els resultats em serà més fàcil per agrupar les respostes obtingudes.

3.3.3 Codificació i categorització

En aquest apartat exposo la graella de codificació i categorització de dades, on elaboro una anàlisi i una codificació de totes les respostes obtingudes.

Ho presento en format de taula, dividit per quatre columnes, la primera d'elles, unitats de significat, aquí exposo la part més important de les respostes rebudes per part dels

entrevistats, entre parèntesis mostro de quin participant és cadascuna. A partir d'aquí, en les tres columnes següents creo uns codis per cada resposta obtinguda, entre tots els codis obtinguts creo diferents categories, i finalment, de cada categoria un gran tema.

D'aquesta manera, puc presentar els resultats obtinguts d'una manera molt més resumida i visual, sent conscient dels temes més importants que han sorgit en aquestes entrevistes i en els quals he investigat.

A continuació mostro un exemple de com he realitzat aquesta graella de codificació i categorització de dades, on es visualitzen les quatre categories obtingudes en un dels grans temes. La graella completa es pot visualitzar en l'*Annex 1*.

Unitats de significat	Codis	Categories	Tema
“Relacionades amb calendari i amb la nostra cultura” (P1)	Tradicions Treballades (TT)	TRADICIONS TREBALLADES	C U L T U R A
“Principals relacionades amb el calendari” (P2)	Tradicions Treballades (TT)		
“Es treballen totes les tradicions catalanes que hi ha” (P4)	Tradicions Treballades (TT)		
“Les més properes a ells, festa major” (P2)	Tradicions Treballades (TT)		
“Totes les festes tradicionals son necessàries...treballes la seqüenciació temporal” (P3)	Tradicions Treballades (TT)		
“Festes tradicionals, seguint el calendari escolar” (P3)	Tradicions Treballades (TT)		
“Conèixer principals tradicions del folklore” (P1)	Tradicions Treballades (TT)		
“Treballem totes les tradicions per calendari” (P7)	Tradicions Treballades (TT)		
“Totes les festivitats catalanes” (P6)	Tradicions Treballades (TT)		
“Treballo totes les festivitats i tradicions catalanes escolars” (P5)	Tradicions Treballades (TT)		
“Context de la societat on vivim” (P1)	Societat (S)		

“Treball en equip” (P2)	Societat (S)	SOCIETAT	
“Treball en grup” (P3)	Societat (S)		
“Totes, aprenen a partir de l’entorn”(P5)	Societat (S)		
“Treball cooperatiu ho fem servir”(P1)	Societat (S)		
“Molt important per conèixer la nostre cultura”(P7)	Societat (S)		
“Totes les tradicions són importants per generar un sentiment d’identitat a la societat on vivim”(P7)	Sentiment d’identitat (SI)	SENTIMENT D’IDENTITAT	
“Importantíssim per conèixer les tradicions de la població per crear un sentiment de pertinença”(P5)	Sentiment d’identitat (SI)		
“Molt important, crea un sentit d’identitat” (P4)	Sentiment d’identitat (SI)		
“Sentiment de pertinença”(P5)	Sentiment d’identitat (SI)		
“Molt important” (P2)	Importància (I)	IMPORTÀNCIA	
“Bàsic, molt important” (P3)	Importància (I)		
“Alt grau”(P5)	Importància (I)		
“Importantíssim, les tradicions catalanes són un vehicle principal cap a l’aprenentatge”(P6)	Importància (I)		
“Depèn de com els mestres transmetin la cultura” (P2)	Importància (I)		
“Depèn de la tradició” (P4)	Importància (I)		
“Molt important, donem explicacions als infants de perquè se celebren les tradicions catalanes i els hi donem a conèixer la nostra cultura”(P7)	Importància (I)		
“Molt important, es manté la cultura”(P6)	Importància (I)		
“La importància és l’infant”(P4)	Importància (I)		

4. Resultats i conclusions

4.1 Exposició dels resultats

En aquest apartat exposo els resultats obtinguts en les entrevistes realitzades als 7 professionals de l'educació, en concret mestres d'educació infantil.

A continuació es pot visualitzar un esquema d'elaboració pròpia on es resum i se sintetitza els diferents temes i les diferents categories sorgides un cop feta la codificació i la categorització de dades mostrada en el punt anterior.

Taula 4. Transcripció de la informació. Elaboració pròpia

Com podem observar en l'esquema presentat anteriorment sobre la transcripció dels resultats han sorgit cinc grans temes dels diferents blocs presentats en les entrevistes. D'aquests cinc blocs han sorgit diferents categories, en alguns tres i en altres han arribat a sorgir quatre.

Seguidament, passaré a fer l'exposició dels temes i categories.

4.1.1 Cultura

El primer gran tema sorgit en la codificació i categorització de dades ha sigut la cultura, dins d'aquest hi ha quatre categories com són: tradicions treballades, societat, sentiment d'identitat i importància.

A continuació s'exposen cadascuna de les categories esmentades.

4.1.1.1 Categoria Tradicions treballades

En aquesta categoria, s'exposen les tradicions catalanes més treballades en el segon cicle d'educació infantil. Tots els participants mencionen que treballen totes les tradicions seguint el calendari escolar. A més, el participant 1 comenta que és important conèixer les principals tradicions del folklore, el participant 2 dona importància a la festa major del poble i el participant 3 comenta que totes les festes tradicionals són necessàries, ens permeten treballar la seqüenciació temporal.

4.1.1.2 Categoria Societat

En aquesta categoria el participant 1, el 2 i el 5 coincideixen en el fet que el treball de les tradicions ajuda a traspassar als infants les tradicions catalanes dutes a terme en els nostres avantpassats i a situar-se en context de la societat on vivim, ja que com exposa el participant 5, aprenem a partir del nostre entorn. El participant 7 creu que és molt rellevant per conèixer la nostra cultura.

4.1.1.3 Categoria Sentiment d'identitat

En la categoria de "Sentiment d'identitat" el participant 3, el 4, el 5 i el 7, mencionen que a més de situar-nos en context de la societat on vivim i treballar a partir del nostre entorn, el

treball de les tradicions a l'aula comporta un sentiment d'identitat arrelat al territori i un sentiment de pertinença al grup, independentment de la cultura familiar de cada infant.

4.1.1.4 Categoria Importància

En aquesta tots els participants han coincidit en el fet que el treball de les tradicions catalanes és molt important. En concret, el participant 5 i el 7 mencionen que és important el seu treball perquè cal conèixer les tradicions de la nostra població i la nostra cultura. Tanmateix, el participant 6 exposa que d'aquesta manera es manté la cultura catalana tot i tenir diferents famílies d'origen a l'aula, i el participant 2 i el 3 comenten que és bàsic per no perdre-les.

4.1.2 Aprenentatge

El segon tema sorgit en la transcripció de dades és el tema d'aprenentatge on han sorgit tres categories, aquestes són: habilitats socials, competències i habilitats comunicatives.

4.1.2.1 Categoria Habilitats Socials

En aquesta categoria el participant 2, el 3, el 4 i el 5 s'han posicionat dient que l'habilitat social dels infants més afavorida amb el treball de les tradicions és el treball en equip, el coneixement entre iguals i el sentiment de pertinença independentment de la cultura, sobretot amb la música i la dansa popular, ja que en molts balls es necessita un company o companya per realitzar-lo. En canvi, el participant 1, el 6 i el 7 exposen que l'expressió oral i la comunicació és l'habilitat social més treballada a partir dels contes tradicionals i contes de l'època que s'expliquen a l'aula.

4.1.2.2 Categoria Competències

En la categoria de "Competències" el participant 6 i el 7 esmenten que la competència en consciència i expressió cultural s'assoleix en els infants en un grau força elevat, ja que les tradicions catalanes són un dels vehicles principals de l'aprenentatge. El participant 2 i el 4 coincideixen en el fet que tot depèn de cada tradició i de com el mestre o la mestra transmeti la cultura. En canvi, el participant 1 menciona que aquesta competència s'assoleix de forma natural per mitjà de repetir el treball de les tradicions anualment. A més a més, el participant

2, el 3, el 5 i el 7 mencionen que la competència lingüística i la competència emocional també són assolides durant el treball de les tradicions.

4.1.2.3 Categoria Habilitats comunicatives

En aquesta categoria el participant 4 i el 5 coincideixen en el fet que la comunicació és la base de l'aprenentatge i és una habilitat que s'assoleix en un alt grau amb el treball de les tradicions a l'escola. A més, el participant 3 afegeix que amb les tradicions catalanes es fomenta molt el català i hi ha un alt aprenentatge de vocabulari. Tanmateix, el participant 1 i el 5 exposen que l'expressió oral és assolida a través de l'explicació dels diferents contes que es duen a terme amb el treball de les tradicions catalanes.

4.1.3 Metodologies

El tercer tema sorgit en la transcripció de dades són les metodologies on han sorgit quatre categories diferents, aquestes són: metodologies específiques, materials, les TIC i famílies.

4.1.3.1 Categoria Metodologies específiques

En aquesta categoria el participant 2, el 3, el 4 i el 6 coincideixen en el fet que realitzen el treball de les tradicions tant per racons com per ambients. En canvi, el participant 1, el 5 i el 7 exposen que només duen a terme el treball de les tradicions a partir de racons i no d'ambient. A més, el participant 2, el 4 i el 5 comenten que també realitzen projectes, però no relacionats amb les tradicions catalanes.

4.1.3.2 Categoria Materials

En la categoria de "Materials" s'explica quin tipus de materials utilitzen les mestres i els mestres per dur a terme les seves metodologies respecte a les tradicions catalanes. Tots els participants coincideixen en la utilització de material manipulatiu, però el participant 3 també fa servir material tecnològic, el participant 4 fa ús de material de creació pròpia de diferents àrees i el participant 6 fa servir material de seqüenciació i de semblances i diferències.

4.1.3.3 Categoria TIC

En aquesta categoria el participant 2, el 4 i el 5 les utilitzen en el treball de les tradicions catalanes sempre que és possible, en activitats de creació pròpia o JClic. En canvi, el participant 1, el 6 i el 7 les utilitzen en activitats molt puntuals amb la pissarra digital.

4.1.3.4 Categoria Famílies

En la categoria de “Famílies” es pregunta per la col·laboració de les famílies en el treball de les tradicions catalanes a l’escola. El participant 1, el 3, el 5 i el 7 comenten que les famílies només col·laboren en ocasions puntuals aportant material. El participant 2 i el 4 coincideixen en el fet que les famílies col·laboren molt en dates especials com Sant Jordi o Nadal realitzant tallers i activitats amb els infants. En canvi, el participant 6 esmenta que des de la COVID-19 les famílies no col·laboren amb l’escola.

4.1.4 Estratègies Motivacionals

El quart tema sorgit en la codificació i categorització de dades són les estratègies motivacionals on han sorgit quatre categories, aquestes són: treball cooperatiu, motivació, eines emprades i efectivitat.

4.1.4.1 Categoria Treball Cooperatiu

En la categoria de “Treball Cooperatiu” el participant 1, el 3, el 5 i el 6 coincideixen en el fet que el treball en grup motiva als infants a dur a terme les activitats en relació amb les tradicions catalanes. En canvi, el participant 4 i el 7 mencionen que s’ha de saber què treballar en grup i que no. Tanmateix, el participant 2 menciona que el treball en grup motiva sempre que els infants estiguin ben formats per poder fer-ho.

4.1.4.2 Categoria Motivació

En aquesta categoria tots els participants coincideixen en el fet que la motivació és un punt clau en el treball de les tradicions. El participant 2 i el 7 coincideixen en el fet que si hi ha motivació hi ha emoció i si hi ha emoció hi ha aprenentatge. El participant 3 i el 4 mencionen que és bàsic, la motivació és la base de l’aprenentatge, i el participant 1 i 6 comenten que és molt important, hi ha una millor assimilació dels continguts.

4.1.4.3 Categoria Eines emprades

En aquesta categoria s'exposen les eines emprades per motivar als infants. El participant 1, el 4 i el 7 mencionen que és essencial partir dels interessos i curiositats dels infants, el participant 3 i el 5 coincideixen que s'ha de partir de l'efecte sorpresa per poder mantenir la màgia. En canvi, el participant 2 i el 6 utilitzen eines motivacionals específiques com titelles de dit, contes o les TIC, és a dir, activitats que vagin canviant els estímuls dels infants.

4.1.4.4 Categoria Efectivitat

En l'última categoria del quart tema la gran majoria de participants mencionen que les eines motivacionals emprades en els infants són efectives i s'aconsegueix atenció, motivació i una millor interiorització dels aprenentatges. En canvi, el participant 4 menciona que les eines emprades són específiques en moments de caos a l'aula o moments difícils.

4.1.5 Projeció de futur

El cinquè tema sorgit en la codificació i categorització de dades és la projecció de futur, on han sorgit tres categories, aquestes són: coneixements previs, valor, aprenentatge en un futur,

4.1.5.1 Categoria Coneixements previs

En aquesta categoria s'exposa si els infants arriben amb coneixements previs sobre les tradicions catalanes a l'escola. El participant 1, el 2, el 4 i el 6 exposen que sí, que la majoria dels infants tenen coneixements previs ja sigui perquè han acudit a l'escola bressol o per les famílies. En canvi, el participant 3 i el 7 mencionen que depèn de la tradició, i el participant 5 creu que cada vegada menys.

4.1.5.2 Categoria Valor

En la categoria de "Valor" es menciona el valor que té el treball de les tradicions. El participant 4 i el 7 coincideixen en el fet que depèn del mestre o de la mestra i de l'escola. En canvi, el participant 1, el 2, el 3, el 5 i el 6 mencionen que el treball de les tradicions té molta importància, s'aprofundeix molt en ell i es treballa en tot el cicle d'educació infantil.

4.1.5.3 Categoria Aprenentatge en un futur

En l'última categoria del cinquè tema el participant 2 i el 3 comenten que el treball de les tradicions és necessari i no s'ha de perdre. El participant 1, el 4, el 5 i el 7 mencionen que s'han de continuar treballant, ja que a infantil estan molt presents i tenen un futur assegurat. A més, el participant 6 menciona que les tradicions catalanes ajuden a treballar les competències específiques.

4.2 Discussió

En aquest apartat relacionaré les respostes obtingudes pels participants de les entrevistes realitzades amb les opinions dels autors mencionats al marc teòric del treball. Per fer-ho, ho aniré desenvolupant per temes, els quals han sorgit en la transcripció de dades i apareixen en el punt anterior.

En primer lloc, fent referència al tema de cultura trobem que alguns participants en la nostra mostra esmenten que el treball de les tradicions catalanes i la cultura a l'escola és bàsic i molt important per poder créixer i conèixer el nostre entorn i la nostra societat. Podem mencionar a Amilburu (2021) qui també esmenta que la transmissió de la cultura i les tradicions populars ofereixen als infants les eines necessàries per créixer i desenvolupar-se com a éssers humans únics i irrepetibles.

L'autora Sola-Morales (2017) menciona que la tradició fomenta i inspira el procés pel qual una persona o grups de persones construeixen les seves marques d'identitat i es senten inclosos en la societat. En la nostra mostra, una de les respostes on més han coincidit els participants ha sigut en mencionar la importància del treball de les tradicions per crear un sentiment d'identitat i de pertinença en la nostra societat. D'aquesta manera, també podem fer referència a l'autora Mireia Estapé (2017) qui comenta que les tradicions i els petits gestos que l'acompanyen fan que la nostra vida tingui un ritme i un sentit dins la comunitat en què vivim i amb la qual ens identifiquem.

En segon lloc, en el tema d'aprenentatge podem mencionar a Sala, Tomàs i Ojuel (2018) qui comenten que es poden treballar els orígens històrics de les festes amb altres elements de la cultura popular tradicional com són les danses, llegendes, gastronomia, cançons, etc. En

canvi, en la nostra mostra només hi ha hagut un participant que ha mencionat i ha donat importància a la competència musical dins del treball de les tradicions al segon cicle d'educació infantil. Tot i així, la majoria dels participants han esmentat el treball de la competència lingüística i expressió oral amb l'explicació de llegendes i contes que expliquen tradicions catalanes.

A més a més, l'autora Nancy Ramírez (2012) afegeix que la tradició oral facilita l'intercanvi i la conservació dels sabers, ja que sustenten part important de la cultura. En la nostra mostra, els participants també fan èmfasi en la importància de l'expressió oral i la comunicació, aquesta última la defineixen com la base de l'aprenentatge.

En tercer lloc, fent referència al tema de metodologies trobem en la nostra mostra que el treball de les tradicions es realitza amb material variat i des de diferents àrees com en lingüística, matemàtiques o psicomotricitat, on la metodologia emprada s'adapta a l'activitat. Tal com esmenten Sala, Tomàs i Ojuel (2018) els continguts vinculats amb les festes es poden treballar des d'àmbits o àrees concretes.

L'autor Fransesc Xavier Juan (2017) esmenta que la metodologia d'aula per racons ha de facilitar l'accés a la comunicació oral i escrita de manera funcional. En canvi, en la nostra mostra només un dels participants ha mencionat que a la seva escola es duen a terme racons d'entrada relaxada i conversa, la resta treballa la competència lingüística a través de material manipulatiu i jocs utilitzant les TIC.

A més a més, podem fer referència a Quinto Borghi (2005) qui menciona la metodologia d'aula per tallers i comenta que introdueixen un aprenentatge ric en valors civils, ètics i morals en la mesura que creen un espai sociocomunitari d'aprenentatge. En canvi, en la nostra mostra només hi ha dos participants que realitzen tallers amb el treball de les tradicions catalanes i ho fan amb les famílies.

Seguidament, fent referència al tema d'estratègies motivacionals, alguns dels participants mencionen que els docents som els encarregats d'acompanyar i de fer la feina i generar els objectius pel bé de l'infant i hem de ser nosaltres qui li proporcionem la motivació per un millor aprenentatge. Tal com comenta Rosa Gil (2017) si els recursos són utilitzats deliberadament i reflexivament pels docents, a més d'oferir als infants el coneixement de la mateixa tradició i un patrimoni cultural molt valuós, també se'ls proporciona l'acompanyament necessari en la transició cap a formes més exigents en relació amb la comprensió i la formació literària.

Dolça Camprubí (2010) menciona en el seu llibre “Dolces tradicions” diferents dolços que es duen a terme en les escoles com la mona de pasqua o els panellets per celebrar certes tradicions catalanes. Tot i així, en la nostra mostra cap participant ha mencionat la gastronomia com un recurs utilitzat per treballar les tradicions catalanes, han posat èmfasi en el treball amb material manipulatiu, ric i vivencial.

En relació al tema de projecció en un futur sobre les tradicions catalanes, els participants mencionen que les tradicions catalanes són part de la nostra societat on tenen molt de valor i fent referència al sistema educatiu, les tradicions catalanes estan instaurades en l’educació infantil com una part més de la programació que s’ha de treballar. Tal com menciona Zambrano (2010) <<Hem de conèixer i conservar el nostre propi folklore, ja que té un paper summament important en el desenvolupament integral de l’individu. A través del folklore es quan la persona s’aproxima al seu entorn cultural més proper. I és, sobretot, amb el folklore infantil, i en els primers anys d’aprenentatge dels infants on podem anar desenvolupant la seva pròpia escala de valors.>>

Finalment, Bruner (1997) narra que l’escola no pot continuar separada de la cultura, ja que és el primer i més important contacte amb la cultura que l’infant viurà i és el lloc d’on s’espera respostes. En la nostra mostra els participants coincideixen amb el que menciona l’autor, on esmenten que s’han de continuar treballant i no s’han de perdre, visualitzen una projecció bona i creixent.

4.3 Conclusions

Per concloure el treball de fi de grau i l’objectiu general ho faré conclouent un per un els objectius específics, extreient les idees principals que han sorgit en les respostes obtingudes en les entrevistes realitzades.

En relació amb el primer objectiu específic “Determinar quines són les tradicions més treballades fonamentalment en educació infantil” trobem que en les escoles, en el segon cicle d’educació infantil segueixen el calendari escolar i es treballen totes les tradicions relacionades amb la nostra cultura seguint el calendari com són la Festa Major del poble, la

castanyera, Nadal, Carnestoltes, la vella Quaresma, la mona i Sant Jordi com a tradicions catalanes principals.

Fent referència al segon objectiu específic “Cercar les metodologies més emprades al treballar les tradicions catalanes en educació infantil” arribem a la conclusió que la gran majoria d’escoles treballen les tradicions catalanes i la cultura en educació infantil amb la metodologia d’ambients i racons.

Dins d’aquestes metodologies realitzen diferents ambients o racons específics per treballar les diferents tradicions catalanes esmentades anteriorment des de l’àmbit matemàtic, lingüístic o oral entre d’altres. Tot i així, hi ha escoles que també realitzen el treball de les tradicions mitjançant la metodologia de tallers, duent-los a terme amb la participació i col·laboració de les famílies en dates concretes on se celebren certes tradicions catalanes com Sant Jordi o Nadal.

En relació amb el tercer objectiu específic “Comparar diferents estratègies i eines motivacionals per involucrar als infants en les tradicions catalanes” trobem que les estratègies i eines emprades per involucrar als infants en el treball de les tradicions catalanes depenen del mestre o de la mestra.

Per involucrar-los, la majoria dels mestres parteixen dels interessos i de les curiositats dels infants treballant molt amb material manipulatiu, ric i vivencial, així s’aconsegueix una millor atenció i motivació generant una emoció en ells que permet un aprenentatge significatiu.

Algunes de les estratègies específiques que usen són titelles i titelles de dit per fer l’explicació i representació dels contes de les tradicions catalanes, realització d’activitats mantenint la màgia i l’efecte sorpresa amb capses on no se sap que hi haurà dins o com menciona una mestra amb la “maleta viatgera” i fent servir les TIC realitzant activitats de seqüenciació, diferències i semblances o aparellament relacionades amb la tradició catalana que s’estigui treballant en aquell moment a l’escola. Tot i així, hi ha mestres que no empen cap eina ni cap estratègia concreta, sinó que opta per anar combinant diferents activitats que vagin canviant els estímuls dels infants.

Fent referència al quart objectiu específic “Conèixer la projecció que té en un futur el treball de les tradicions a l’escola” arribem a la conclusió que les tradicions catalanes són part de la nostra cultura i la nostra societat i no s’han de perdre.

Els mestres i les mestres contempen que la projecció del treball de les tradicions a l’escola és creixent i s’han de seguir treballant. Tot i així, mencionen que el futur de les tradicions catalanes a l’escola està assegurat, donat que són una part més de la programació i ja estan instaurades en tot el cicle.

Un cop conclusos els objectius específics ja estem capacitats per contestar i resoldre l’objectiu general de treball de fi de grau com és “Identificar quines són les estratègies motivacionals més efectives al treballar les tradicions catalanes al segon cicle d’educació infantil”.

Després d’haver realitzat les entrevistes als mestres i les mestres de segon cicle d’educació infantil arribem a la conclusió que les estratègies motivacionals més efectives a l’hora de treballar les tradicions catalanes al segon cicle d’educació infantil són totes aquelles que aconseguen una millor atenció i motivació per part dels infants. Per assolir-ho s’ha de partir dels seus interessos i curiositats, per tant, has de conèixer al grup classe amb el qual vols treballar per aconseguir un millor aprenentatge respecte a les tradicions catalanes.

Els contes sobre les tradicions catalanes resulten una estratègia que genera molta motivació en l’infant, a més, es pot acompanyar amb titelles sobre els personatges o amb titelles de dit. Tanmateix, realitzar activitats d’efecte sorpresa on es manté la màgia és una altra estratègia que genera moltíssima emoció i motivació en els infants i s’obté un nivell elevat d’atenció.

A més a més, la realització d’activitats amb les TIC són una altra estratègia mencionada molt efectiva per treballar les tradicions catalanes, es poden elaborar diferents activitats i tasques treballant diferents àrees com l’expressió oral o la competència matemàtica.

Finalment, podem esmentar que amb les respostes obtingudes s’han pogut resoldre correctament els dubtes i els objectius marcats, afirmant que les tradicions catalanes tenen molt de valor tant en la societat catalana com en el sistema educatiu. Així mateix, haver pogut

conèixer i esmentar les diferents eines i estratègies motivacionals que empren els mestres i les metodologies portades a terme en la realització del treball de les tradicions.

4.4 Propostes de millora

Un cop finalitzada la investigació sabent quins són els punts forts i els punts dèbils del treball de les tradicions i la cultura en el segon cicle d'educació infantil presentaré quatre propostes que es podrien dur a terme en el sistema educatiu per millor aquestes mancances.

En primer lloc, per millorar i fomentar la relació família-escola i la col·laboració de les famílies en el treball de les tradicions catalanes, vist que en algunes escoles no es col·labora en conjunt, proposo la realització d'activitats i tallers respecte a les tradicions catalanes on les famílies siguin un punt important, ja que aquestes formen part de la comunitat educativa, i dur a terme activitats o tallers amb els seus fills podria incrementar tant la relació entre aquests com la relació família-escola, fent que els pares i mares se sentin involucrats en l'aprenentatge dels seus fills.

La seva participació pot ser de manera directa, participant en les activitats proposades com realitzar tallers junt amb els infants amb temàtiques de les tradicions catalanes, ajudant en l'elaboració de la mona o ajudar a l'equip directiu i a l'equip de mestres disfressant-se en dates concretes com la castanyada, Nadal o Carnestoltes dels mateixos personatges i generar una emoció en els infants i un moment de record per sempre.

En segon lloc, suggereixo la realització de representacions de les llegendes tradicionals com a metodologia per l'explicació i l'aprenentatge de les tradicions catalanes. Fomentant la participació dels infants fent-los protagonistes de les històries. D'aquesta manera, podran desenvolupar la imaginació, la creativitat i la improvisació en les representacions. A més, podria ser una de les estratègies motivacionals emprades per obtenir un millor aprenentatge d'aquestes.

En tercer lloc, seguint el fil que he mencionat anteriorment, recomanaria la realització de sortides a llocs emblemàtics i importants de certes tradicions catalanes per obtenir un millor aprenentatge i ser conscients de la importància d'aquestes. En concret, realitzaria sortides

com per exemple, en la celebració de Sant Jordi, a la ciutat de Montblanc o en la celebració de Nadal, al centre de Barcelona per poder veure els mercats nadalencs o anar a visualitzar un pessebre vivent. D'aquesta manera, realitzarem activitats diferents del dia a dia generant un canvi d'estímul en els infants i, per tant, emoció i motivació que generen un millor aprenentatge.

Finalment, com a quarta proposta presento la realització d'un curs de formació derivat als mestres, en concret, als mestres d'educació infantil. Aquest estaria presentat i portat a terme pel departament d'educació, en el qual es tractaria i es parlaria sobre el valor de les tradicions catalanes en aquest cicle, la presentació de diferents estratègies i metodologies innovadores per l'explicació i l'aprenentatge d'aquestes en els infants. D'aquesta manera, els mestres podrien conèixer i tenir a l'abast un ampli ventall de nous coneixements, noves estratègies i metodologies innovadores sobre com traspasar aquest aprenentatge i coneixement als infants, fent-ho d'una manera més lúdica, divertida, manipulativa i visual.

4.5 Futures línies d'investigació

Pel que fa a la perspectiva de futur, durant la realització de la investigació han anat sorgint preguntes d'interès que es podrien desenvolupar en futures investigacions. A més, fent una autocrítica al treball i a la tasca realitzada durant tots aquests mesos, crec que si tornés a realitzar la investigació podria fer petites modificacions en ella.

D'una banda, una de les modificacions que realitzaria seria completar el marc metodològic amb un altre instrument de dades com per exemple, un qüestionari. Podria dur a terme un qüestionari a famílies amb infants cursant el segon cicle d'educació infantil per saber quina relació tenen amb l'escola des del seu punt de vista i quina col·laboració realitzen en el treball de les tradicions catalanes. D'aquesta manera, obtindria més dades per part de les famílies, com a part de la comunitat educativa que són, i podria ampliar les meves conclusions amb diferents punts de vista i diferents versions.

D'altra banda, un cop finalitzat el treball crec que dins d'aquest es podrien dur a terme diferents investigacions a temes col·laterals com podria ser una investigació donant la importància principal a l'aprenentatge de l'infant respecte a les tradicions catalanes, quins

aspectes l'afavoreixen i quines eines o estratègies ajuden a obtenir un millor resultat. Així, es podria profunditzar fent una investigació incidint en la importància del seu aprenentatge com a objectiu principal.

A més a més, com a futura línia d'investigació també portaria a terme la mateixa investigació realitzada en aquest treball, però ampliant-la al cicle de primària, per tal de saber quin seria el progrés del treball de les tradicions catalanes a l'escola i la diferència en metodologies i estratègies motivacionals emprades en aquest cicle respecte al cicle d'educació infantil. D'aquesta manera, es podria seguir el camí i el progrés de l'aprenentatge dels infants respecte a les tradicions catalanes, els diferents conceptes que es treballen en aquest nivell i la importància que comporta treballar-les en tots els cicles.

Tot i així, també es podria dur a terme la mateixa investigació ampliant el nivell escollit en aquest treball i realitzar-la tenint en compte el primer nivell d'educació infantil, els infants de 0 a 3 anys. Així, podríem ampliar el ventall de metodologies i estratègies motivacionals emprades i conèixer quines d'aquestes són efectives al treballar les tradicions en el primer cicle d'educació infantil. A més, podríem ampliar i complementar la informació amb la investigació feta.

5. Bibliografia

- **Llibres:**

Bruner, J. (1997). *La educación, puerta de la cultura*. Madrid: Machado.

Bisquerra Alzina, R. (2009). *Metodología de la investigación educativa*. Madrid: La Muralla.

Camprubí, D. (2020). *Dolços tradicions. Una lllaminadura per a cada ocasió*. Barcelona: Albertí.

Campmany, A. (1981). *Costums i tradicions catalanes*. Barcelona:

Correro, C & Real, N. (2017). *La literatura a l'educació infantil*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.

Dalmau, A. (2005). *Les festes tradicionals que no hem de perdre*. Barcelona: Columna Grup S.A.

Estapé, M. (2017). *Viu la festa! Festes i tradicions catalanes*. Barcelona: La mar de fàcil.

Serna, J. & Pons, A. (2005). *La historia cultural*. Madrid: Akal.

Vidal, A. (2019). *Per què celebrem? L'origen de 100 festes populars*. Barcelona: Albertí.

Quinto Borghini, B. (2005). *Los talleres en educación infantil. Espacio de crecimiento*. Barcelona: Biblioteca de infantil.

- **Articles:**

Departament d'ensenyament. (2016). Currículum i orientacions. Educació Infantil, segon cicle. Recuperat de: <https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-infantil-2n-cicle.pdf>

Echevarría, G. (2005). *Análisis cualitativo por categorías*. Apuntes docentes de metodología de investigación. Escuela de psicología. Recuperat de: <https://www.studocu.com/latam/document/universidad-nacional-experimental-simon-rodríguez/metodologia-i/analisis-cualitativo-g-echeverria-1/11939772>

Juan Juan, F.X. (2007). *La importància de la lectura i l'escriptura a l'educació infantil. Propostes didàctiques. Els racons*. Centre de professorat d'INCA. Cantabou. Recuperat de: <https://redined.educacion.gob.es/xmlui/bitstream/handle/11162/5482/01220073000073.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Lopezosa, C. (2020). *Entrevistas semiestructuradas con NVivo: pasos para un análisis cualitativo eficaz*. Anuario de Métodos de Investigación en Comunicación Social, 1. Methods. Barcelona: Unitat Pompeu Fabra. p.88-97. Recuperat de: <http://hdl.handle.net/10230/44605>

Sala, M; Tomàs, G. i Ojuel, M. (2018). *Educació i cultura popular. Conclusions i experiències del fòrum d'educació i cultura popular*. 105-113. Recuperat de: https://cultura.gencat.cat/web/.content/cultura_popular/07_publicacions/edicions_singulars/documents/SD_ForumEduCultPopular.pdf

Sola-Morales, S. (2017). *La importancia de la tradición en los procesos identitarios*. Universitat de Sevilla. Recuperat de: <https://idus.us.es/bitstream/handle/11441/87525/338625-487869-1-SM.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Van Dijk, T. (1980). *Algunas notas sobre la ideología y la teoría del discurso*. Simosis Universiad Veracruzana. Xalapa, México, vol 5. Recuperat de: <http://www.discursos.org/oldarticles/Algunas%20notas%20sobre%20la%20ideolog%EDa%20y%20la%20teor%EDa%20del%20discurso.pdf>

Zambrano Bellido, J. J. (2010). *La tradición oral en la etapa de infantil*. Innovación i experiències educatives (35). Recuperat de: https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_35/JERONIMO%20JOSE_BELLIDO_1.pdf

- **Revistes electròniques:**

Cárcamo, H. (2005). Hermenéutica y Análisis Cualitativo. Cinta de Moebio. Revista de Epistemología De Ciencias Sociales, (23). Recuperat de: <https://revistaderechoeconomico.uchile.cl/index.php/CDM/article/view/26081>

G. Amilburu, M. (2021). *Conexiones en red con otros tiempos, espacios y generaciones. Roger Sscuton, tradiciones y educaciones. Teoría de la Educación.* Revista Universitaria, 33(1), 35-49. Recuperat de: <https://doi.org/10.14201/teri.23463>

Ramírez, N. (2012). La importancia de la tradición oral. Revista Científica Guillermo de Ockham, vol 10, núm 2. Recuperat de: <https://www.redalyc.org/pdf/1053/105325282011.pdf>

Riera, M.A; Ferrer, M. & Ribas, C. (2014). *La organización del espacio por ambientes de aprendizaje en la Educación Infantil: significados, antecedentes y reflexiones.* Redei, 3(2), 19-39. Recuperat de: <https://revistas.usc.gal/index.php/reladei/article/view/4726>

- **Recursos visuals:**

Vaquero Tió, E. (2020) *Análisis de datos: método cualitativo.* Universidad de Lleida. Recuperat de: <https://www.youtube.com/watch?v=Key4-LZ7UiA>

6. Annexos

6.1 Taula codificació i categorització de dades

Taula 3. Codificació i categorització de dades. Elaboració pròpia

Unitats de significat	Codis	Categories	Tema
“Relacionades amb calendari i amb la nostra cultura” (P1)	Tradicions Treballades (TT)	TRADICIONS TREBALLADES	C U L T U R A
“Principals relacionades amb el calendari” (P2)	Tradicions Treballades (TT)		
“Es treballen totes les tradicions catalanes que hi ha” (P4)	Tradicions Treballades (TT)		
“Les més properes a ells, festa major” (P2)	Tradicions Treballades (TT)		
“Totes les festes tradicionals son necessàries...treballes la seqüenciació temporal” (P3)	Tradicions Treballades (TT)		
“Festes tradicionals, seguint el calendari escolar” (P3)	Tradicions Treballades (TT)		
“Conèixer principals tradicions del folklore” (P1)	Tradicions Treballades (TT)		
“Treballem totes les tradicions per calendari” (P7)	Tradicions Treballades (TT)		
“Totes les festivitats catalanes” (P6)	Tradicions Treballades (TT)		
“Treballo totes les festivitats i tradicions catalanes escolars” (P5)	Tradicions Treballades (TT)		
“Context de la societat on vivim” (P1)	Societat (S)	SOCIETAT	C U L T U R A
“Treball en equip” (P2)	Societat (S)		
“Treball en grup” (P3)	Societat (S)		
“Totes, aprenen a partir de l’entorn”(P5)	Societat (S)		
“Treball cooperatiu ho fem servir”(P1)	Societat (S)		
“Molt important per conèixer la nostre cultura”(P7)	Societat (S)		
“Totes les tradicions són importants per generar un sentiment d’identitat a	Sentiment d’identitat (SI)		

la societat on vivim"(P7)		SENTIMENT D'IDENTITAT	A P R E N E
"Importantíssim per conèixer les tradicions de la població per crear un sentiment de pertinença"(P5)	Sentiment d'identitat (SI)		
"Molt important, crea un sentit d'identitat" (P4)	Sentiment d'identitat (SI)		
"Sentiment de pertinença"(P5)	Sentiment d'identitat (SI)	IMPORTÀNCIA	
"Molt important" (P2)	Importància (I)		
"Bàsic, molt important" (P3)	Importància (I)		
"Alt grau"(P5)	Importància (I)		
"Importantíssim, les tradicions catalanes són un vehicle principal cap a l'aprenentatge"(P6)	Importància (I)		
"Depèn de com els mestres transmetin la cultura" (P2)	Importància (I)		
"Depèn de la tradició" (P4)	Importància (I)		
"Molt important, donem explicacions als infants de perquè se celebren les tradicions catalanes i els hi donem a conèixer la nostra cultura"(P7)	Importància (I)		
"Molt important, es manté la cultura"(P6)	Importància (I)		
"La importància és l'infant"(P4)	Importància (I)		
"Afavoreix la lliure circulació"	Habilitats comunicatives (HC)		
"En la comunicació sobretot"(P7)	Habilitats comunicatives (HC)		
"Comunicació, és la base de l'aprenentatge" (P4)	Habilitats comunicatives (HC)		
"Oportunitat per treballar contes a l'escola" (P4)	Habilitats comunicatives (HC)		
"S'adapta al ritme de desenvolupament i aprenentatge"	Habilitats comunicatives (HC)	HABILITATS	
"Forma natural a base de repeticions" (P1)	Habilitats comunicatives (HC)		
"Treball en grup per ajudar-se"	Habilitats socials (H)		
"Cal estar pendents que el nen/a tingui un paper actiu i vagi progressant"	Habilitats socials (H)		

“Lliure circulació” (P4)	Habilitats socials (H)	SOCIALS	N T A T G E
“Alumnat del mateix perfil”	Habilitats socials (H)		
“No hi ha cap aspecte principal que ajudi, potser els contes”(P6)	Habilitats socials (H)		
“Treball de forma global” (P1)	Habilitats socials (H)		
“Competència oral i vocabulari” (P3)	Competències (COM)	COMPETÈNCIES	
“Expressió oral amb explicació de contes tradicionals” (P1)	Competències (COM)		
“Competència emocional o lingüística” (P2)	Competències (COM)		
“Competència lingüística o expressió escrita”	Competències (COM)		
“Competència musical” (P3)	Competències (COM)		
“Totes les competències es treballen” (P4)	Competències (COM)		
“Competència lingüística a través de contes”(P5)	Competències (COM)		
“Totes les competències es treballen amb les tradicions” (P6)	Competències (COM)		
“Treballem competències de forma transversal” (P6)	Competències (COM)		
“Racons d’entrada relaxada” (P1)	Metodologies específiques (M)		
“Les tradicions no” (P1)	Metodologies específiques (M)		
“Racons d’entrada relaxada i conversa” (P1)	Metodologies específiques (M)		
“Treballem per ambients i racons” (P2)	Metodologies específiques (M)		
“Per projectes, però no en les tradicions” (P2)	Metodologies específiques (M)		
“Fem racons dimarts i dijous i ambients dilluns, dimecres i divendres” (P2)	Metodologies específiques (M)		
“Treballem de les dues maneres” (P3)	Metodologies específiques (M)		
“Gran grup i grup dividit”(P3)	Metodologies específiques (M)		
“Fem ambients I3 per un costat i I4 i	Metodologies		

15 junts”(P3)	específiques (M)		L O G I E S
“Si, tant per ambients com per racons”(P4)	Metodologies específiques (M)		
“Per projectes, però no relacionat amb les tradicions”(P4)	Metodologies específiques (M)		
“Ambients 2 dies a la setmana, fent ioga mentre preparem aules”(P4)	Metodologies específiques (M)		
“Treballem molt per racons”(P5)	Metodologies específiques (M)		
“Gran grup, mig grup, depèn de l’activitat”(P5)	Metodologies específiques (M)		
“La metodologia s’adapta a l’activitat”(P5)	Metodologies específiques (M)		
“Treballem les tradicions catalanes per racons”(P6)	Metodologies específiques (M)		
“En general per cap altre”(P6)	Metodologies específiques (M)		
“Activitats en petit grup relacionades amb la tradició”(P6)	Metodologies específiques (M)		
“Sí, depèn de l’activitat”(P7)	Metodologies específiques (M)		
“Per projectes”(P7)	Metodologies específiques (M)		
“Realitzem racons relacionats amb les tradicions fent ús de material relacionat”(P7)	Metodologies específiques (M)		
“Lliure circulació del infants en ambients”(P7)	Metodologies específiques (M)		
“Demanam la col·laboració de les famílies aportant material” (P1)	Família (F)	FAMÍLIA	
“Sí, col·laborem molt amb les famílies” (P2)	Família (F)		
“Nomès demanam la seva col·laboració en ocasions puntuals”(P3)	Família (F)		
“Participació de les famílies és clau”	Família (F)		
“Realitzem diferents tallers en dates de tradicions amb les famílies” (P4)	Família (F)		
“Col·laborem amb les famílies en determinades activitats”(P5)	Família (F)		

“A partir del COVID no venen”(P6)	Família (F)	MATERIAL	
“Venen en ocasions puntuals”(P7)	Família (F)		
“Material manipulatiu, ric i variat” (P1)	Material (M)		
“Material manipulatiu” (P2)	Material (M)		
“Material manipulatiu, tecnològic...”(P3)	Material (M)		
“Materials creats de diferents àrees”(P4)	Material (M)		
“Realitzem racons relacionats amb les tradicions fent ús de material relacionat”(P7)	Material (M)		
“Material manipulatiu, imatges, vídeos, JCLIC...”(P5)	Material (M)		
“Manipulatiu, diferències i seqüències”(P6)	Material (M)		
“Molta manipulació”(P7)	Material (M)		
“Les TIC les fem servir per activitats puntuals” (P1)	TIC (T)	TIC	
“Sí, utilitzem el JClíc i activitats de creació pròpia” (P2)	TIC (T)		
“Fem ús tant de les TIC com de paper”(P3)	TIC (T)		
“Sí, les utilitzem a racons per treballar les tradicions amb jocs interactius”(P4)	TIC (T)		
“Utilitzo les TIC sempre que és possible”(P5)	TIC (T)		
“Amb la pissarra digital”(P6)	TIC (T)		
“Sí, però aquest any poc”(P7)	TIC (T)		
“Sempre que hi hagi respecte”(P2)	Treball Cooperatiu (TC)	TREBALL COOPERATIU	E
“Cohesió de grup”(P3)	Treball Cooperatiu (TC)		
“S’ha de saber que es treballa”(P4)	Treball Cooperatiu (TC)		
“Sí, si volem que aprengui”(P5)	Treball Cooperatiu (TC)		
“S’ajuden entre ells”(P5)	Treball Cooperatiu (TC)		
“Els ajuda a aprendre a compartir”(P6)	Treball Cooperatiu (TC)		

“Sí, però has de saber què treballar i que no”(P7)	Treball Cooperatiu (TC)	MOTIVACIÓ	S T R A T È G I E S
“Molt important que estigui motivat”(P1)	Motivació (MO)		
“Completament ho ha de ser”(P1)	Motivació (MO)		
“Motivant-los hi ha emoció”(P2)	Motivació (MO)		
“Sempre, ha d'estar motivat per haver-hi aprenentatge”(P2)	Motivació (MO)		
“Bàsic”(P3)	Motivació (MO)		
“Molt necessari, la mestra ha de proporcionar-li”(P3)	Motivació (MO)		
“Motivació ho és tot”(P4)	Motivació (MO)		
“Bàsic i imprescindible”(P5)	Motivació (MO)		
“En grau elevat”(P6)	Motivació (MO)		
“Siguin ells mateixos els protagonistes”(P6)	Motivació (MO)		
“Ha d'estar motivat per aconseguir emoció en l'aprenentatge”(P7)	Motivació (MO)		
“Has de fer la feina i els objectiu pel bé d'ell”(P7)	Motivació (MO)		
“Partir dels interessos”(P1)	Eines emprades(E)	EINES EMPRADES	M O T I V A C I
“Treball per racons amb material manipulatiu”(P1)	Eines emprades(E)		
“Titelles de dit, contes, activitats de la PDI, petites sorpreses”(P2)	Eines emprades(E)		
“Titelles per captar millor l'atenció”(P2)	Eines emprades(E)		
“Efecte sorpresa”(P3)	Eines emprades(E)		
“Cançons conegudes o disfresses”(P3)	Eines emprades(E)		
“Ha de conèixer els interessos per aconseguir motivacions”(P4)	Eines emprades(E)		
“Reward Chart en ocasions”(P4)	Eines emprades(E)		
“Mantenir la màgia i la sorpresa”(P5)	Eines emprades(E)		
“Contes, imatges, maleta viatgera, representacions...”(P5)	Eines emprades(E)		
“Canviar estímuls, combinar activitats...”(P6)	Eines emprades(E)		

“Materials de casa els fa sentir involucrats”(P6)	Eines emprades(E)		O N A L S
“Utilitzem contes o activitats seguint els seus interessos”(P7)	Eines emprades(E)		
“Contes, pissarra digital, material de casa...”(P7)	Eines emprades(E)		
“Sí, podem abordar altres continguts a partir de les tradicions”(P1)	Efectivitat (EF)	EFFECTIVITAT	
“Sí, sobretot amb titelles de Sant Jordi”(P2)	Efectivitat (EF)		
“Sí, sobretot amb l’efecte sorpresa d’emoció”(P3)	Efectivitat (EF)		
“Sí, en moments on s’ha de mantenir el grup motivat”(P4)	Efectivitat (EF)		
“Sí, pots fer-ho amb representacions”(P5)	Efectivitat (EF)		
“Sí, ja que també ho veuen en el seu entorn”(P6)	Efectivitat (EF)		
“Sí, aconseguim motivació”(P7)	Efectivitat (EF)		
“Part de la nostra societat”(P1)	Valor (V)	VALOR	P R O J E C
“Treballen al llarg del curs”(P1)	Valor (V)		
“Depèn del mestre”(P2)	Valor (V)		
“Molt important”(P2)	Valor (V)		
“Potencia molt i es treballa en tots els cicles”(P3)	Valor (V)		
“Englobem forces continguts”(P3)	Valor (V)		
“Molta importància”(P4)	Valor (V)		
“Part més de la programació”(P4)	Valor (V)		
“Instaurades en tot el cicle” (P5)	Valor (V)		
“Molt de valor”(P6)	Valor (V)		
“Un pes gran”(P6)	Valor (V)		
“Depèn de l’escola i de la població que hi ha”(P7)	Valor (V)		
“Sí, ho treballen a l’escola bressol i a casa”(P1)	Coneixements previs (CP)		
“Cap diferència”(P1)	Coneixements previs (CP)		

“En diferents graus”(P2)	Coneixements previs (CP)	CONEIXEMENTS PREVIS	C I Ó D E F U T U R
“Depèn dels infants i famílies”(P2)	Coneixements previs (CP)		
“Sí, els que han acudit a l’escola bressol”(P3)	Coneixements previs (CP)		
“Segons el grup” (P3)	Coneixements previs (CP)		
“Depèn de la tradició”(P4)	Coneixements previs (CP)		
“No”	Coneixements previs (CP)		
“Cada vegada menys” (P5)	Coneixements previs (CP)		
“Cada vegada menys” (P5)	Coneixements previs (CP)		
“Sí, molt d’ells tenen coneixements”(P6)	Coneixements previs (CP)		
“Segons la nacionalitat dels infants”(P7)	Coneixements previs (CP)		
“Segons la tradició”(P7)	Coneixements previs (CP)	APRENTATGE EN UN FUTUR	
“Seguir-les treballant”(P1)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“No hem de perdre”(P2)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“Es necessari”(P3)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“Part del currículum, s’ha de seguir treballant”(P4)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“Han de seguir actives” (P5)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“Creixent”(P6)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“S’han de seguir treballant”(P7)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“S’han de seguir”(P7)	Aprenentatge en un futur (AF)		
“Seguir treballant” (P5)	Aprenentatge en un futur (AF)		

